

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและสัมพันธภาพในข้อความภาษาอังกฤษ พอลจะสรุปประเด็นได้ดังนี้

ความสำคัญของการอ่าน

ในประเทศที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันค่อนข้างจำกัด ภาษาอังกฤษจึงเป็นเพียงเครื่องมือที่ใช้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาชีพ หรือการศึกษาชั้นสูงต่อไป ดังนั้น ในบรรดาทักษะทางภาษาทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน นั้น จึงถือได้ว่าทักษะการอ่านมีความสำคัญที่สุด ดังที่ ไมเคิล สมิทส์ (Michael Smithies 1976 : 129) กล่าวว่า "ผู้สอนควรเน้นทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจมากที่สุด ทักษะเขียนรองลงมา ส่วนทักษะฟัง-พูด ไม่จำเป็นมากนัก เพราะแทบไม่มีโอกาสได้ใช้เลย"

ปัจจุบันนี้ การอ่านข้อความภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่ออาชีพการงานและต่อการค้าวงชีวิตโดยทั่วไปมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษาออกไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ดังนั้น การอ่านเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างถ่องแท้จนสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจังจึงเป็นสิ่งจำเป็น

รูธ สเตรง (Ruth Strang 1972 : 67) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านว่าเป็นหนทางสำคัญที่นำไปสู่ความรู้ การอ่านมีความสำคัญต่อทุกวิชา ในสังคมที่ก้าวหน้าในปัจจุบัน การเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการตีความสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

ฟรานซิส พี โรบินสัน และ ดักลาส เวเฟิลส์ (Francis P. Robinson and Douglas Waples 1957 : 6816-6822) กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่นักเรียนใช้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว ผลการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ในระดับประถมศึกษาจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านของนักเรียนทั้งสิ้น ส่วนในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษานั้น ความรู้และเทคนิคในการอ่านยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น ผู้เรียนจำเป็นต้องอ่านตำราเรียนจำนวนมาก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการอ่านอย่างรวดเร็วและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี มิฉะนั้นก็อาจจะเสียเปรียบทางการเรียน

จากข้อความข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการเรียน การงาน และการดำรงชีวิตเป็นอย่างยิ่ง ผู้เรียนภาษาต่างประเทศทุกคนจึงควรได้รับการสอนให้มีความสามารถในการอ่านอย่างแท้จริง

การอ่านในระดับข้อความ

ในการอ่านเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่านนั้น การอาศัยความรู้ด้านไวยากรณ์และศัพท์เท่านั้นไม่เพียงพอที่จะทำให้อ่านเข้าใจได้ ผู้อ่านจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และมีความสามารถในการคิดหาเหตุผลประกอบไปด้วย ดังที่ ไมเคิล สมิธที่ส์ (Michael Smithies 1972 : 1) กล่าวถึงการที่จะอ่านได้คือว่า ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถในการสืบสาวเหตุผลและความสามารถในการสรุปเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล นอกจากนี้ แฟรงค์ สมิธ (Frank Smith 1971 : 36) ก็ได้กล่าวไว้ไว้อย่างชัดเจนว่า การรู้ศัพท์แต่เพียงอย่างเดียวก็ช่วยการอ่านได้ไม่มากนักเพราะความหมายของประโยคมิใช่ผลรวมของความหมายของคำแต่ละคำในประโยค ผู้อ่านควรคำนึงถึงหน้าที่ในด้านการสื่อความหมายของภาษามากกว่า และในขณะเดียวกันก็ได้เสนอว่า ผู้อ่านสามารถที่จะพัฒนาความสามารถในการตีความสิ่งที่อ่านได้โดยการอาศัยความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค (inter-sentence relationships) นอกจากนี้ หลุยส์ ทริมเบิล (Louis Trimble 1979 : 4, 12) ก็ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า การที่ผู้อ่านจะสามารถจับใจความของสิ่งที่อ่านได้มากที่สุดและรวดเร็วที่สุดนั้น ผู้อ่านต้องทราบหน้าที่ของข้อความแต่ละส่วนโดยการสังเกตด้วยคำหรือข้อความที่จะช่วยบอกถึงสัมพันธภาพในข้อความ (coherence) ว่าข้อความหนึ่ง ๆ สัมพันธ์กันในลักษณะใดในเรื่องที่อ่าน

นอกจากนี้ เอช จี วิดโดสัน (H.G. Widdowson 1979 : 255-257) ได้กล่าวย้ำให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การสื่อความหมายจะเกิดขึ้นได้อย่างจริงจังก็ต่อเมื่อได้พิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างต่อเนื่องกัน มิใช่พิจารณาเพียงด้านโครงสร้างทางภาษาหรือพิจารณาความหมายของสิ่งที่อ่านเป็นส่วน ๆ แยกจากกัน ทั้งนี้ก็เพราะความหมายของสิ่งที่อ่านทั้งหมดย่อมขึ้นอยู่กับการประสานสัมพันธ์ระหว่างใจความแต่ละตอน

เอ เอ ทาดรอส (A.A. Tadros 1976 : 14) กล่าวเกี่ยวกับการอ่านไว้ว่า ผู้อ่านจะสามารถติดตามเรื่องราวหรือความคิดต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ถ้าผู้อ่านจะพยายามเชื่อมโยงความคิดหรือใจความของประโยคต่าง ๆ ให้ต่อเนื่องกัน และทาดรอสก็ได้เสนอแนะคำและวลีต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถติดตามเรื่องราวที่อ่านได้เป็นอย่างดีไว้เป็นจำนวนหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มคำประเภทให้ข้อมูลเพิ่มเติมและเปรียบเทียบ (addition and comparison) กลุ่มคำประเภทที่บอกความขัดแย้ง (contrast and concession) กลุ่มคำประเภทที่บอกช่วงเวลา (passage of time) กลุ่มคำประเภทที่แสดงลำดับที่ (enumeration) กลุ่มคำประเภทที่ให้ตัวอย่าง (example) และกลุ่มคำประเภทที่แสดงการสรุปประเด็นหรือใจความสำคัญ (summary)

ริชาร์ด ไอแซกสัน และจอห์น คับบลิว มิลเลอร์ (Richard Isakson and John W. Miller 1976 : 787-792) กล่าวถึงการที่จะเข้าใจข้อความที่อ่านว่า ผู้อ่านจะต้องรู้จักตัวสัญญาณ (cues) สองอย่างควบคู่กันไป คือต้องรู้จักใช้ตัวสัญญาณทางไวยากรณ์ (syntactic cues) เพื่อที่จะเข้าใจโครงสร้างผิว (surface structure) และต้องรู้จักใช้ตัวสัญญาณทางความหมาย (semantic cues) เพื่อที่จะเข้าใจความหมายซึ่งเป็นโครงสร้างส่วนลึก (deep structure) ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง จะมีความไวในการจับตัวสัญญาณทั้งสองอย่าง ในขณะที่ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ จะไม่รู้สึกรู้สียงเกตเห็นตัวสัญญาณดังกล่าว

เจอร์รี โอเวนส์ (Jerry Owens 1975 : 25) ให้ความเห็นสำหรับการสอนภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาไทยว่า นักศึกษาต้องอ่านตำราเพื่อให้เข้าใจความหมายอย่างรวดเร็ว และถูกต้อง สิ่งที่สำคัญก็คือ จะต้องมียุทธศาสตร์การอ่านข้อความให้เข้าใจความถ้อยความ

จากแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านในระดับข้อความดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า การอ่านที่มีคุณค่าในการสื่อสาร ต้องเป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถตีความหมายของสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนถ่ายทอดไว้ให้มีลักษณะความคิดที่ต่อเนื่อง เชื่อมโยงกันเพื่อให้เห็นว่ข้อความหนึ่ง ๆ มีสัมพันธภาพในข้อความในลักษณะใด วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความต่อเนื่องเชื่อมโยงของความคิดก็คือ การสังเกตจากสิ่งชี้แนะทางภาษา

อย่างไรก็ตาม ผู้สอนมักจะพบว่า ผู้เรียนไม่เข้าใจว่าข้อความที่ตนกำลังอ่านนั้นมีความสัมพันธ์ทางความหมายกับข้อความอื่น ๆ อย่างไรทั้ง ๆ ที่มีสิ่งชี้แนะทางภาษาปรากฏอยู่ระหว่างข้อความทั้งสอง ดังที่ ผ่าน บาลโพธิ์ (2524 : 37) กล่าวถึง การเน้นให้ผู้เรียนทราบหน้าที่ด้านความหมาย (semantic functions) ของเครื่องหมายสัมพันธ์ความ (discourse markers) ว่า เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะความหมายหรือคำแปลของเครื่องหมายสัมพันธ์ความกับหน้าที่ด้านความหมายของคำหรือข้อความนั้น มิใช่สิ่งเดียวกัน เช่น คำว่า "however" แปลว่า "อย่างไรก็ตาม" ในภาษาไทย แต่ถ้าพูดถึงหน้าที่ด้านความหมายแล้ว การใช้คำว่า "however" ในข้อความก็เพื่อบอกหรือแสดงความขัดแย้ง (contrast) ในขณะเดียวกัน การที่ผู้เรียนรู้ว่า "however" แปลว่า "อย่างไรก็ตาม" โดยที่ไม่เข้าใจว่า "อย่างไรก็ตาม" ในที่นี้ใช้เพื่อบอกว่าข้อความหน้า "however" และหลัง "however" ต่างกันหรือขัดแย้งกันก็ไม่เกิดประโยชน์ในการอ่านเท่าใดนัก ดังนั้นจึงควรมีการสอนให้ผู้เรียนรู้จักหน้าที่ด้านความหมายของเครื่องหมายสัมพันธ์ความ เพื่อให้เข้าใจถึงสัมพันธภาพในข้อความประเภทต่าง ๆ จึงจะเป็นประโยชน์ในการอ่านอย่างแท้จริง

การผูกพันรูปเรื่องและสัมพันธภาพในข้อความ (cohesion and coherence)

รูปเรื่อง (text) ประกอบด้วยประโยคหลาย ๆ ประโยคติดต่อกัน จึงต้องมีการผูกพันประโยคเหล่านี้เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นบทความที่ต่อเนื่อง การผูกพันนี้เกิดจากลักษณะทางไวยากรณ์และคำศัพท์ ซึ่งอลัน เมาทฟอร์ด (Alan Mountford 1976 : 50) เรียกว่า การผูกพันรูปเรื่อง อันหมายถึงการเชื่อมวลี ประโยคถ้อยคำ และย่อหน้าเข้าด้วยกัน และในขณะเดียวกัน ก็ยังมีสัมพันธภาพในข้อความซึ่งเป็นการเชื่อมโยงระดับความหมายภายในรูปเรื่อง

เอช จี วิดโดสัน (H.G. Widdowson 1978 : 29-30) อธิบายความหมายของสัมพันธภาพในข้อความว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างประโยค ซึ่งอาจมีเครื่องชี้ให้เห็นได้ชัดหรือไม่ปรากฏเครื่องชี้ใด ๆ เลยก็ได้ ในขณะที่การผูกพันรูปเรื่อง มีเครื่องชี้ให้เห็นได้ชัดเจน สัมพันธภาพในข้อความเป็นเรื่องของการตีความหมายของแต่ละประโยคที่ประกอบกันเป็นข้อความว่าแต่ละประโยคทำหน้าที่ในการสื่อสารอย่างไร

ไมเคิล คาเนล และ เมอร์ริล สวैन (Michael Canale and Merrill Swain 1980 : 40-41) กล่าวถึงลักษณะของความต่อเนื่องทางภาษาว่าลักษณะอย่างหนึ่งของความต่อเนื่องของถ้อยคำหรือข้อความนอกเหนือจากการต่อเนื่องแบบมีความสัมพันธ์โดยตรงแล้ว ยังมีความต่อเนื่องทางค้ำหน้าในการสื่อความหมายด้วย

เอช จี วิดโดสัน (H.G. Widdowson 1978 : 27-29) ยกตัวอย่างความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของถ้อยคำหรือข้อความทั้ง 2 ลักษณะ คือ การผูกพันรูปเรื่อง และสัมพันธภาพในข้อความไว้ดังนี้

1. ข้อความที่มีการผูกพันรูปเรื่อง เพื่อแสดงสัมพันธภาพในข้อความ

A : What are the police doing ?

B : They are arresting the demonstrators.

จากบทสนทนา^๕ จะเห็นได้ว่า คำถามของ A และ คำตอบของ B มีความสัมพันธ์กันโดยตรง กล่าวคือ เมื่อ A ถามโดยใช้ question word ว่า what B ก็ตอบโดยยึดคำว่า what เป็นเกณฑ์

2. ข้อความที่ไม่มีการผูกพันรูปเรื่อง แต่มีสัมพันธภาพในข้อความ

A : What are the police doing ?

B : I've just arrived.

จะเห็นว่าคำตอบของ B ในบทสนทนาที่ต่างไปจากตัวอย่างที่ 1 เพราะในตัวอย่างนี้ คำตอบของ B ไม่ได้เป็นการตอบคำถาม what โดยตรง แต่เป็นการบอกสภาพความเป็นจริงว่าเขาเพิ่งมาถึง คำตอบของ B นี้แม้จะไม่สัมพันธ์โดยตรงกับคำถามของ A เพราะไม่มีการผูกพันรูปเรื่องใด ๆ ปรากฏอยู่ แต่ในสถานการณ์เช่นนี้ A ย่อมเข้าใจได้ว่าคำตอบที่แท้จริงของ B ก็คือ

B : I don't know what the police are doing
because I've just arrived.

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สัมพันธภาพในข้อความไม่ได้ถูกกำหนดจากการผูกพันรูปเรื่องเสมอไป ซึ่ง แพทริเซีย แอล คาเรล (Patricia L. Carrel 1982 : 479-488) ไม่เห็นด้วยกับวิธีการใช้การผูกพันรูปเรื่องเป็นตัววัดสัมพันธภาพในข้อความ เพราะการผูกพันรูปเรื่องเป็นผลเนื่องมาจากข้อความนั้น ๆ มีสัมพันธภาพอยู่ก่อนแล้ว แต่ถ้าข้อความนั้น ๆ ไม่มีสัมพันธภาพ แม้จะใช้การผูกพันรูปเรื่องเข้ามาใส่ไว้ ก็ไม่ได้ช่วยให้ข้อความนั้น ๆ มีสัมพันธภาพขึ้นมาได้ ดังเช่น

I bought this typewriter in New York.

New York is a large city in the United

States. Large cities often have serious
financial problems.

จากข้อความข้างต้นนี้ จะเห็นว่ามีการผูกพันรูปเรื่องประเภทการกล่าวคำศัพท์ซ้ำ (repetition) ปรากฏอยู่ แต่ข้อความนี้เป็นข้อความที่ไม่มีสัมพันธภาพในข้อความอยู่เลย เพราะไม่มีการต่อเนื่องของความคิด คาเรล จึงเสนอว่า ครูสอนภาษาไม่ควรเน้นการผูกพันรูปเรื่อง (cohesion) มากจนเกินไปในการสอนให้ผู้เรียนเข้าใจสัมพันธภาพในข้อความ (coherence) ครูควรสอนให้ผู้เรียนอ่านเป็นข้อความเพื่อจะได้เข้าใจสัมพันธภาพในแต่ละข้อความและเกิดความคิดรวบยอด

การศึกษาเกี่ยวกับภาษาในลักษณะที่เป็นข้อความ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจว่าภาษาเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (dynamic interaction) ขึ้นอยู่กับการตีความของผู้ใช้ภาษาว่าข้อความหนึ่ง ๆ แสดงสัมพันธภาพประเภทใดในสถานการณ์ที่ต่างกัน เช่น ประโยค "I'm terribly hot." อาจมีหน้าที่ทางความหมายต่างกันตามสถานการณ์ที่ประโยคนั้นปรากฏอยู่ ประโยคดังกล่าวอาจแสดงการขอร้อง (ให้เปิดประตูหรือหน้าต่าง) อาจเป็นการแสดงความสงสัย (ว่าเหตุใดอากาศจึงร้อน) หรืออาจเป็นประโยคบอกเล่าธรรมดา เป็นการเตือนการ chú แสดงความพอใจ หรือไม่พอใจ แสดงความสงสัย หรือเป็นการเสียดสีก็ได้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ เช่น

(1) A : How do you feel ?

B : I'm terribly hot.

(2) A : Why did you take off your jacket ?

B : I'm terribly hot.

ในข้อความ (1) ประโยค "I'm terribly hot." เป็นการตอบคำถาม (response giving information) ส่วนประโยคเดียวกันในข้อความ (2) มีหน้าที่ทางความหมายนอกเหนือจากข้อความ (1) คือ เป็นการบอกเหตุผล (reason) ด้วย

การที่ผู้เรียนจะรู้ลักษณะดังกล่าวในภาษาได้นั้น จะต้องได้รับการสอนให้เข้าใจสัมพันธภาพในข้อความนอกเหนือไปจากการรู้จักเฉพาะส่วนย่อย ๆ ในภาษาเท่านั้น เพื่อจะได้เข้าใจความถี่ของข้อมูลที่สัมพันธ์กันภายในข้อความนั้น ๆ เพราะส่วนต่าง ๆ ในภาษาจะไม่มี ความหมายถ้าอยู่ตามลำพัง แต่จะมีความหมายก็ต่อเมื่อมีความสัมพันธ์กับบริบทร่วมในสถานการณ์นั้น ๆ

ซาร์เซน - ฟรีแมน ไดแอน (Sarsen - Freeman Diane 1985 : 47-49) กล่าวถึงการศึกษาที่จะเข้าใจความหมายของสิ่งที่พูดหรือเขียนว่า ต้องศึกษาเหนือระดับประโยคนั้นคือ ต้องศึกษาในระดับข้อความ และได้ให้ตัวอย่างข้อความที่มีสัมพันธภาพโดยไม่มี การผูกพันรูปเรื่องใด ๆ ปรากฏในข้อความไว้ดังนี้

Evelyn : Is it your day to use the washing machine ?

Dion : I'll take them out in a minute.

ข้อความนี้ถ้าดูจากโครงสร้างผิว (surface structure) จะเห็นได้ว่า Evelyn ต้องการคำตอบ Yes - No ดังนั้นจึงดูเหมือนว่าคำตอบของ Dion ไม่สัมพันธ์กับคำถาม แต่ถ้าพิจารณาในโครงสร้างลึก (deep structure) จะเห็นว่าข้อความนี้สัมพันธ์กัน คือ ทั้ง Evelyn และ Dion คงมีการตกลงกันไว้ก่อนแล้วว่า ใครจะใช้เครื่องซักผ้าวันไหน ดังนั้นคำถามของ Evelyn จึงไม่ต้องการคำตอบ Yes - No แต่มีความหมายเชิงขอร้อง (request) ให้ Dion นำผ้าออกจากเครื่อง เพราะวันนี้ไม่ใช่วันของ Dion ที่จะใช้เครื่องซักผ้า และคำตอบของ Dion จึงเป็นการตอบรับคำขอร้องนั้น ข้อความนี้จึงกล่าวได้ว่า เป็นข้อความที่มีสัมพันธภาพโดยไม่ต้องมีการผูกพันรูปเรื่องใด ๆ เลย

อาจกล่าวได้ว่า สัมพันธภาพในข้อความเป็นคุณสมบัติทางความหมายของข้อความ ขึ้นอยู่กับผู้อ่านที่จะตีความประโยคหนึ่งให้สัมพันธ์กับประโยคอื่น ๆ ผู้อ่านแต่ละคนอาจมองสัมพันธภาพของประโยคคู่หนึ่ง ๆ ไปคนละอย่างก็ได้ ดังที่ วิเวียน ฮอร์น (Vivian Horn 1969 : 295) กล่าวถึงสัมพันธภาพในข้อความว่า ผู้อ่านแต่ละคนอาจตีความประเภทของสัมพันธภาพในข้อความเดียวกันไปคนละอย่างก็ได้ ทั้ง ๆ ที่ข้อความนั้น ๆ แสดงประเภทของสัมพันธภาพเฉพาะตัวอย่างชัดเจนก็ตาม

ข้อความหนึ่ง ๆ จะถือได้ว่ามีสัมพันธภาพไคก็ต่อเมื่อข้อความนั้น ๆ มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

1. มีการผูกพันรูปเรื่อง (cohesion) ปรากฏอยู่
2. มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงของความคิด คือ แต่ละประโยคหรือแต่ละหน่วยในประโยคต้องมีสัมพันธภาพในข้อความประเภทใดประเภทหนึ่ง โดยอาจมีการผูกพันรูปเรื่องหรือไม่มีเลยก็ได้

ประเภทของสัมพันธภาพในข้อความ

โรเบิร์ต เจ มาร์ซาโน (Robert J. Marzano 1978 : 732) กล่าวถึงประเภทของสัมพันธภาพในข้อความและคำที่แสดงสัมพันธภาพในข้อความแต่ละประเภทไว้ดังนี้

1. ความเท่ากัน (equality) หรือ ความคล้ายคลึงกัน (similarity)
คำที่แสดงสัมพันธภาพในข้อความประเภทนี้ ได้แก่ not only ... but also, furthermore, likewise, in addition, similarly, moreover, also, etc.
2. ความไม่เท่ากัน (inequality) หรือ ความแตกต่างกัน (dissimilarity)
คำที่แสดงสัมพันธภาพในข้อความประเภทนี้ ได้แก่ yet, but, on the contrary, nevertheless, meanwhile, on the other hand, otherwise, in spite of, despite, although, conversely, however, etc.
3. การสรุปข้อความ (conclusion) คำที่แสดงสัมพันธภาพในข้อความประเภทนี้ ได้แก่ thus, therefore, hence, consequently, in brief, in conclusion, as a result, etc.
4. การเน้นจุดสำคัญของเรื่อง (emphasis) คำที่แสดงสัมพันธภาพในข้อความประเภทนี้ ได้แก่ undoubtedly, without question, significantly, absolutely, in fact, in deed, etc.
5. ความสัมพันธ์ของช่วงเวลา (time relationships) คำที่แสดงสัมพันธภาพในข้อความประเภทนี้ ได้แก่ after, before, during, finally, while, when, soon, etc.
6. ความสัมพันธ์ของสถานที่ (space relationships) คำที่แสดงสัมพันธภาพในข้อความประเภทนี้ ได้แก่ beside, here, there, etc.
7. ความสัมพันธ์ของเหตุและผล (cause and effect relationships)
คำที่แสดงสัมพันธภาพในข้อความประเภทนี้ ได้แก่ because, since, so, etc.

8. ความสัมพันธ์เชิงเงื่อนไข (conditional relationships) คำที่แสดงสัมพันธ์ภาพในข้อความประเภทนี้ ได้แก่ if, unless, provided that, supposing that, etc.

ริชาร์ด ลาร์สัน (Richard Larson อ้างถึงใน Robert J. Marzano 1978 : 733) กล่าวถึง สัมพันธภาพของข้อความว่ามีได้ถึง 15 ลักษณะ

1. การอธิบายข้อความซ้ำ เพื่อให้ใจความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อเน้นหรือเสริมข้อความที่ได้กล่าวไปแล้ว (restate)
2. การขยายความเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น (expand)
3. การเรียงลำดับแยกแยะข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่าง ๆ ที่กล่าวไปแล้ว (particularize)
4. การให้ตัวอย่างเสริมข้อความที่ได้กล่าวไปแล้วเพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น (exemplify)
5. การให้คำจำกัดความของคำที่ใช้ในประโยคที่กล่าวไปแล้ว หรือประโยคที่ตามมา (define)
6. การอธิบายรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่าง่องแท้ (describe)
7. การเล่าลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (narrate)
8. การจำกัดความหมายที่แน่นอนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (qualify)
9. การแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น (concede)
10. การให้เหตุผล หรือหลักฐานสนับสนุนข้อความที่เป็นจริง (support)
11. การให้เหตุผล หรือหลักฐานสนับสนุนข้อความที่ไม่เป็นจริง (refute)
12. การแยกแยะว่าอะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผลของข้อความนั้น ๆ (identify a cause or result)
13. การประเมินเหตุการณ์หรือสภาพการณ์ที่กล่าวถึงในประโยคหรือข้อความที่มาข้างหน้า (evaluate)

14. การเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของสิ่งที่กล่าวไปแล้ว
(compare or contrast)
15. การสรุปประเด็นหรือใจความสำคัญของข้อความหนึ่ง ๆ (summarize
or conclude)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้า ยังไม่พบว่าม้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจสัมพันธ์ภาพ
ในข้อความ แต่มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ กับความสามารถ
ในการอ่าน ความสามารถในการอ่าน และการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งสรุปได้
ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ กับความสามารถ
ในการอ่าน

สมศักดิ์ บุญสาธ (2520 : 52-56) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความ
เข้าใจการใช้คำสันธานกับความเข้าใจในการอ่าน โดยใช้ตัวอย่างประชากรคือ นักศึกษา
วิชาเอกภาษาอังกฤษระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง จำนวน 204 คน ผลปรากฏ
ว่า ความเข้าใจการใช้คำสันธาน มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

ยงใจ คำภา (2521 : 63-67) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความ
เข้าใจคำสำคัญกับความสามารถในการอ่านเร็ว เมื่ออ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และเมื่อ
อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้ โดยทำการศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
จำนวน 390 คน พบว่า ความเข้าใจคำสำคัญมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ
การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และการอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และพบว่าความ
เข้าใจคำสำคัญมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านเร็ว เมื่ออ่านเพื่อความเข้าใจ
อย่างถ่องแท้

วัฒนา บาลโพธิ์ (2523 : 79-88) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวนำอนุประโยคและปรับทักกับความสามารถในการอ่านเอาความในวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงจำนวน 179 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบ 2 ชุด คือ แบบสอบวัดความเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวนำอนุประโยคและปรับทัก และแบบสอบวัดความสามารถในการอ่านเอาความ ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (simple correlation) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (multiple correlation) ของคะแนนความเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวนำอนุประโยคและปรับทักมีความสัมพันธ์กับคะแนนความเข้าใจในการอ่านในเชิงบวกที่ระดับ .001 และพบว่าคะแนนความเข้าใจการใช้ตัวนำอนุประโยคและปรับทักสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเอาความได้

เบญจภรณ์ ฉัตรนระรัชต์ (2524 : 77-83) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจการใช้เครื่องสัมพันธ์ความกับความสามารถในการอ่านเอาความภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2523 จากมหาวิทยาลัย 4 แห่ง จำนวน 305 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบ 2 ชุด ชุดหนึ่งใช้วัดความเข้าใจการใช้เครื่องสัมพันธ์ความ และอีกชุดหนึ่งใช้วัดความสามารถในการอ่านเอาความ ผลของการวิจัยพบว่า คะแนนความเข้าใจการใช้เครื่องสัมพันธ์ความมีความสัมพันธ์กับคะแนนความสามารถในการอ่านเอาความในทางบวก โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

กัณฑาทิพย์ สิงหะเนติ และผ่าน บาลโพธิ์ (2525 : 37-38) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจเครื่องสัมพันธ์ความกับความสามารถในการอ่านเอาความภาษาอังกฤษของนิสิตชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางการศึกษา (EAP) จากคณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ นิเทศศาสตร์ และคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ทั้งหมดจำนวน 158 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบ 2 ฉบับ ฉบับแรกเป็นการวัดความเข้าใจในการใช้เครื่องสัมพันธ์ความ และฉบับที่สอง เป็นการวัดองค์ประกอบความเข้าใจ

ของนิสิตในการอ่าน ผลการวิจัยปรากฏว่า โดยทั่วไป นิสิตมีความเข้าใจในการใช้เครื่อง
สัมพันธ์ความในระดับปานกลาง แต่มีความสามารถในการอ่านค่อนข้างต่ำ ความสามารถ
ในการทำแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับปานกลาง
แสดงว่าในการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือความสามารถในการอ่านนั้น ถ้ามีความเข้าใจเครื่อง
สัมพันธ์ความต่าง ๆ แล้ว จะมีส่วนช่วยการอ่านอยู่บ้าง

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการอ่าน

กุสุมา มะนะสุนทร (2519 : 78-90) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านและ
การเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งในมหาวิทยาลัย 5 แห่ง จำนวน 200 คน ผล
ปรากฏว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษาอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ
กล่าวคือ นักศึกษามีปัญหาในการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบตีความและแบบขยายความ และใน
ด้านการเขียน นักศึกษามีปัญหาในเรื่องการใช้คำ และโครงสร้างของประโยคที่เหมาะสมกับ
ความหมายที่ต้องการจะเขียนเพื่อให้ได้ความที่กะทัดรัด และชัดเจน

ณัฐวิมล ณ. ปั่น (2522 : 58-62) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถ
ในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษในระดับถ่ายโอน สื่อสาร และวิจารณ์ของนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัยครู ภาคการศึกษา 8 จำนวน 101 คน
พบว่า ความสามารถในการอ่านสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษาไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ กล่าวคือ
ความสามารถในการอ่านไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 75 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ และความสามารถในการ
เขียนไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่กำหนดไว้ แสดงว่า ความสามารถในการอ่านและการ
เขียนของนักศึกษายังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ

อุไร แฉล้ม (2522 : 32-35) ได้ศึกษาถึงความสามารถในการอ่านและเขียน
ของนิสิตและนักศึกษาคู วิชาเอกภาษาอังกฤษ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู จำนวน 81 คน
พบว่า ความสามารถในการอ่านด้านต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาคูในสถาบันทั้งสาม คือ
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาลัยครูพระนคร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)

อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนความสามารถในการเขียนของนิสิตและนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) ก็อยู่ในเกณฑ์พอใช้เช่นเดียวกัน นักศึกษาวิทยาลัยครูพระนครนั้น มีความสามารถในด้านลีลาการเขียน (style) และกลไกในการเขียน (mechanics) ในเกณฑ์อ่อน ส่วนความสามารถในด้านไวยากรณ์และการเรียบเรียงเรื่องราวอยู่ในเกณฑ์พอใช้

วนิดา พันธุ์แก้ว (2523 : 43-45) ให้นำแบบทดสอบความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งสร้างร่วมกับ กุสุมา สุขเกษม วิไล ชีวเจริญกุล และอุบล สุวรรณชัยรบ และได้หาค่าความเชื่อมั่นแล้ว ไปทดสอบกับนักศึกษาฝึกหัดครูระดับปริญญาตรี ปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษ ในวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา และวิทยาลัยครูเทพสตรีลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาในการทำแบบทดสอบความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการฟังเท่ากับ 60.17% การอ่าน เท่ากับ 47.60% และการเขียน เท่ากับ 41.78% และพบว่า ความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วิไล ชีวเจริญกุล (2523 : 58-63) ได้ศึกษาถึงความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนของนักศึกษาฝึกหัดครู ระดับปริญญาตรี ปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษ ในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ 4 แห่ง จำนวน 84 คน โดยนำแบบทดสอบความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนไปทดสอบ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบความสามารถของนักศึกษาในแต่ละแห่ง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนของนักศึกษาไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และนักศึกษามีปัญหาทางด้าน การฟังเพื่อความเข้าใจ การอ่านระดับตีความและวิจารณ์ ส่วนในด้านการเขียนมีปัญหา เกี่ยวกับการใช้ภาษา การเขียนประโยคให้ถูกต้องตามไวยากรณ์ การเลือกใช้คำจำนวน การใช้ลีลาภาษา และการเรียบเรียงข้อความ

อุบล สุวรรณชัยรบ (2523 : 51-53) ได้ศึกษาความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกหัดครู ระดับปริญญาตรี ปีที่ 4 วิชาเอก ภาษาอังกฤษ ในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 79 คน ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาที่ได้จากการทดสอบความสามารถทางการฟัง การอ่าน และการเขียนไม่ถึงเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะคิดแยกเป็นแต่ละสถาบันหรือรวมทั้งหมดก็ตาม

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ

งามพริ้ง รุ่งโรจน์ดี (2521 : 203-206) ได้ทำการวิจัยและวิเคราะห์สภาพ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเทคนิคสำหรับนักศึกษาชั้นช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูงของวิทยาเขตในสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาทั่วประเทศ เพื่อสร้าง ประมวลการสอนภาษาอังกฤษเทคนิคสำหรับนักศึกษาในระดับดังกล่าว และได้ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนว่า หากผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบยึดไวยากรณ์เป็นหลัก ก็ไม่อาจ สอนองจุดประสงค์ด้านการสื่อความหมายได้ เพราะวิธีการสอนนี้เป็นแต่กฎเกณฑ์และรูปต่าง ๆ ของภาษา ในปัจจุบันจึงน่าจะมีวิธีที่เหมาะสมกว่า คือการวิเคราะห์ข้อความซึ่งอธิบายโดย คำนี้ถึงการเชื่อมโยงในระดับข้อความ เพราะมนุษย์มิได้พูดภาษาเพื่อสื่อความหมายกันเป็น คำหรือประโยค หากแต่พูดออกมาเป็นข้อความ ดังนั้นวิธีการสอนจึงควรเน้นวิธีที่มุ่งความ สามารถด้านการสื่อความหมาย ควรจัดเนื้อหาการสอนโดยแบ่งภาษาตามหน้าที่ในการสื่อ ความ มิใช่จัดตามรูปไวยากรณ์เป็นเรื่อง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความคิด โดยอาศัยไวยากรณ์ที่สัมพันธ์กับภาษาที่จะต้องใช้เป็นสื่อ กล่าวคือ การสอนไวยากรณ์ไป พร้อม ๆ กับเนื้อเรื่อง และชี้ให้ผู้เรียนรู้จักความสำคัญของเครื่องหมายสัมพันธ์ความ (discourse markers) ที่ใช้เชื่อมโยงข้อความ ทำให้เกิดสัมพันธภาพในข้อความ (coherence) นั้น ๆ

นันทนา นียะพันธ์ (2526 : 57-59) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผล ทาง การอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนนายเรืออากาศชั้นปีที่ 5 กลุ่มที่สอนด้วยวิธีวิเคราะห์ ข้อความกับกลุ่มที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบเดิม โดยทำการสอนอ่านเอาความภาษาอังกฤษ ให้แก่กลุ่มตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ทำการสอนกลุ่ม

ทดลองด้วยวิธีการสอนแบบวิเคราะห์ข้อความ และทำการสอนกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการสอนแบบเดิม เมื่อสอนเสร็จแล้ว ได้ทำการทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า สัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบวิเคราะห์ข้อความมีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านดีกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบเดิม

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน

แลรี เซลิงเกอร์, หลุยส์ ทริมเบิล, และโรเบิร์ต โรแมน (Larry Selinker, Louis Trimble, and Robert Vroman 1974 : 27-31) แห่งมหาวิทยาลัยวอชิงตัน ได้ทำการศึกษาปัญหาในการอ่านข้อความทางด้านวิทยาศาสตร์ที่เป็นภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวต่างชาติ ผลปรากฏว่า

1. ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างจะใช้ภาษาอะไรเป็นภาษาที่หนึ่ง ทุกคนจะประสบปัญหาเหมือนกัน คือ ความไม่สามารถเข้าใจความหมายทั้งหมดของข้อความทางวิทยาศาสตร์ แม้ว่า จะเข้าใจความหมายของคำทุกคำในประโยค หรือประโยคทุกประโยคในข้อความ

2. ความคลาดเคลื่อนในการตีความหมายของข้อความเกิดขึ้นเนื่องจากการขาดความเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอนุประโยคต่าง ๆ และการไม่เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุประโยคและประโยคหลัก

แจค ยูจีน ไฮเนส (Jack Eugene Haynes 1977 : 1874-A) แห่งมหาวิทยาลัยนอร์ธเทิร์นอิลลินอยส์ ได้ทำการศึกษาว่าความเข้าใจในการอ่าน และทักษะในการเข้าใจโครงสร้างลึกลับมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยใช้ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนเกรด 4, 5 และ 6 จำนวน 315 คน ของโรงเรียนชานเมืองทางตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐอิลลินอยส์โดยใช้แบบสอบ Gates - Mac Ginite Reading Test เป็นเครื่องมือในการวิจัย สรุปผลได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านมีความสัมพันธ์กับทักษะในการเข้าใจโครงสร้างลึกลับ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการผูกพันรูปเรื่อง

บาร์บารา ลี เคอร์น สตุคท์ (Barbara Lee Dern Stoodt 1970 : 4635-4636-A) แห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ ได้ทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคำสันธานกับการอ่านเอาความของนักเรียนเกรด 4 โดยใช้ตัวอย่างประชากรที่มีฐานทางเศรษฐกิจและสังคมต่าง ๆ กัน 3 ระดับ จากโรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่งในเมืองแมนสฟิลด์ รัฐโอไฮโอ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความเข้าใจคำสันธานมีความสัมพันธ์กับการอ่านเอาความและความเข้าใจคำสันธานมีความสัมพันธ์กับระดับสติปัญญา

เจ อาร์ บอร์มูธ (J.R. Bormuth 1970 : 353-356) ได้วิจัยเกี่ยวกับทักษะที่ผู้อ่านใช้ในการแปลความหมายของลักษณะทางวากยสัมพันธ์ในแง่โครงสร้างของประโยค หน่วยอ้างอิงถึงสิ่งที่กล่าวไปแล้ว (anaphora) และตัวเชื่อมระหว่างประโยค (intersentence connection) โดยได้ทำการทดสอบกับผู้เรียนที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ และพบว่า ผู้เรียนเป็นจำนวนมากไม่สามารถเข้าใจลักษณะพื้นฐาน และขาดทักษะในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

ดี ดี ซิม (D.D. Sim 1973 : 41-46) รายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับการผูกพันรูปเรื่องไว้ในวิทยานิพนธ์เรื่อง ความผูกพันทางไวยากรณ์อังกฤษ และการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับสูงของนักศึกษาชาวต่างประเทศว่า ความรู้ด้านลักษณะการผูกพันของรูปเรื่อง โดยเฉพาะหน่วยที่ใช้อ้างอิงถึงสิ่งที่กล่าวไว้ในเนื้อเรื่อง (anaphora) รวมทั้งตัวเชื่อมโยงประโยค มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการอ่านของผู้เรียนชาวต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

คริสติน ตัน ซัน ยี (Christine Tan San Yee 1975 : 64-101) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องสัญญาณทางภาษา ซึ่งมีประโยชน์ในการช่วยบอกหน้าที่สื่อความหมายของข้อความ ตัน ซัน ยี ได้วิเคราะห์แบบเรียนทางเทคโนโลยี 8 เล่ม รวบรวมสัญญาณได้ 144 ตัว แล้วแบ่งเป็น 16 หมวด ตามความหมาย ได้แก่ พวกที่ใช้เป็นตัวอย่าง เพิ่มข้อมูล อธิบาย เปรียบเทียบ เปลี่ยนแปลงเหตุผลสืบเนื่อง จุดประสงค์ ความขัดแย้ง เวลา เงื่อนไข คำอ้างอิงข้อความที่กล่าวไว้แล้ว ประพันธ์สรรพนาม สรุปผล และเบ็ดเตล็ด ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยในการอ่าน

โรบิน คาเมลอน สการ์เซลลา (Robin Camelon Scarcella 1984 : 4372-A) ศึกษาการใช้เครื่องผูกพันรูปเรื่อง (cohesive devices) ในงานเขียนของเจ้าของภาษาอังกฤษ และคนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา เพื่อที่ว่า (1) เจ้าของภาษาใช้เครื่องมือในการผูกพันรูปเรื่องอย่างไรในการเขียนเรื่องที่มีสัมพันธภาพ และ (2) ภูมิหลังของภาษาแม่และความรู้ในภาษาที่สองจะมีผลต่อการใช้เครื่องมือในการผูกพันรูปเรื่องของผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาหรือไม่ คำเนิการวิจัยโดยศึกษางานเขียนของเจ้าของภาษาอังกฤษจำนวน 30 คน และผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจำนวน 80 คน งานเขียนของเจ้าของภาษาแบ่งเป็นกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาสูง และกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาคำ ส่วนงานเขียนของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสามารถทางภาษา (เช่น กลุ่มเริ่มเรียน กลุ่มระดับสูง) และแบ่งตามภูมิหลังทางภาษาแม่ (เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน) แล้วนำงานเขียนเหล่านี้มาวิเคราะห์การผูกพันรูปเรื่อง (cohesion) ตามแนวของ เอ็ม เอ เค ฮาลิเดย์ และ รุกैया ฮาซาน (M.A.K. Halliday and Ruquiya Hasan) โดยแบ่งเครื่องผูกพันรูปเรื่องออกเป็น 3 ประเภท คือ เครื่องผูกพันประเภทตัวเชื่อม (conjunctive ties) เช่น first, second เครื่องผูกพันทางความหมาย (lexical ties) เช่น การใช้คำเหมือน การซ้ำคำ และเครื่องผูกพันทางการอ้างอิง (reference ties) เช่น การใช้คำสรรพนาม ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) เครื่องผูกพันรูปเรื่องไม่ได้เป็นตัวแสดงสัมพันธภาพในข้อความ (2) ผู้เรียนที่เป็นเจ้าของภาษากลุ่มสูง ไม่ได้ใช้เครื่องผูกพันรูปเรื่องสูงกว่ากลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญ แต่จะใช้วิธีอื่นแทนในการผูกพันรูปเรื่องและการสร้างสัมพันธภาพในข้อความ นอกจากนั้นกลุ่มเจ้าของภาษาที่มีความสามารถสูงยังใช้เครื่องผูกพันรูปเรื่องเพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนทางภาษา (redundancy) ความกำกวม (ambiguity) นอกจากนั้นยังใช้เครื่องผูกพันรูปเรื่องเพื่อแสดงความต่อเนื่องของข้อความที่กำลังกล่าวถึง ในทางตรงข้าม กลุ่มเจ้าของภาษาที่มีความสามารถต่ำ จะใช้เครื่องผูกพันรูปเรื่องที่ได้ชัดเจน (explicit devices) ในขณะที่กลุ่มเจ้าของภาษาที่มีความสามารถสูงจะใช้เครื่องผูกพันรูปเรื่องที่ไม่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน (implicit devices) มากกว่า เช่น ใช้การผูกพันรูปเรื่องทางความหมาย

ส่วนกลุ่มที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ทั้งกลุ่มเริ่มเรียนและกลุ่มที่อยู่ในระดับสูง ไม่ได้ใช้เครื่องผูกพันรูปเรื่องมากนัก แต่ภูมิหลังทางภาษาที่ต่างกัน จะมีผลต่อจำนวนการใช้เครื่องผูกพันรูปเรื่องในงานเขียน

งานวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพในข้อความ

คลิฟฟอร์ด ลอยด์ เฟอร์รี (Clifford Lloyd Ferry 1975 : 5675-A) แห่งมหาวิทยาลัยโอเรกอน ได้ทำการวิจัยเรื่องความเชื่อมโยงของตัวหน้าที่แสดงสัมพันธภาพในข้อความ (discourse coherence) กับความยากง่ายในการอ่าน โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลของความคิดที่มีต่อความสามารถในการอ่านเอาความ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนเกรด 10 จำนวน 261 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มเก่ง กลาง และอ่อน ตามความสามารถในการอ่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือข้อสอบมาตรฐานแบบโคลซ ผลปรากฏว่า ความคิดของตัวหน้าที่แสดงสัมพันธภาพของข้อความตั้งแต่ระดับประโยคขึ้นไปไม่มีผลต่อความสามารถในการอ่าน

บาบารา วิกกิน (Babara Wiggin 1977 : 51-56) แห่งมหาวิทยาลัยฮาวาย ได้ทำการวิจัยเรื่องวากยสัมพันธ์ และวิธีวิเคราะห์ข้อความ เพื่อศึกษาว่าการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิทยาศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้อ่านต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เสมือนเครื่องสัมพันธภาพหรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เพื่อทดลองทฤษฎีวิเคราะห์ข้อความกับการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยได้สร้างวัสดุการสอนที่จะทดลองประโยชน์ของทฤษฎีวิเคราะห์ข้อความนี้ และผลการวิจัยสรุปได้ว่า วิธีการวิเคราะห์ข้อความสามารถเอื้อประโยชน์ในการอ่าน

เบตตี แลมเบอร์ก (Betty Bamberg 1974 : 305-316) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินสัมพันธภาพในข้อความ (coherence) ในงานเขียน และวิเคราะห์งานเขียนของนักเรียนอายุ 13 และ 17 ปี โดยใช้เกณฑ์การประเมินสัมพันธภาพโดยรวม (holistic coherence scale) ซึ่งได้จากการปรับทฤษฎีงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ และการวิเคราะห์ข้อความมาใช้ในการประเมินเรียงความจำนวน 2,698 เรื่อง สถิติที่ใช้

คือ two-way analysis of variance ผลปรากฏว่าเรื่องที่เขียนโดยนักเรียนอายุ 17 ปี มีสัมพันธภาพในข้อความมากกว่าเรื่องที่เขียนโดยนักเรียนอายุ 13 ปี และมีความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างสัมพันธภาพในข้อความและคุณภาพของงานเขียน

ซูซาน เอฟ โรบินสัน (Susan F. Robinson 1984 : 1671-A) ได้ทำการวิจัยศึกษาความแตกต่างของนักเรียนเกรด 6, 8 และ 11 ในด้านพัฒนาการในการจัดลำดับและรวบรวมความคิดในการเขียนเรียงความ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มปานกลาง (average) และกลุ่มอ่อน (below average) แล้วให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มดูกราฟเปรียบเทียบลักษณะที่เหมือนและต่างกันของสิ่ง ๆ หนึ่ง จากนั้นจึงให้นักเรียนเขียนบรรยาย เพื่อจะดูความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกัน การรวบรวมความคิดและโครงสร้างของภาษาที่ใช้ในการรวบรวมความคิดเข้าด้วยกัน นอกจากนี้ยังได้ให้นักเรียนเขียนเรียงความอีกคนละ 1 เรื่อง เพื่อดูทักษะการเขียน ผลปรากฏว่า

1. มีความแตกต่างระหว่างนักเรียนเกรดต่างกัน และระหว่างความสามารถของนักเรียนกลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน ในการรวบรวมความคิดในแต่ละประโยค
2. คุณภาพของงานเขียนโดยทั่วไปของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
3. สัมพันธภาพในข้อความในการเขียน สัมพันธ์กับความสามารถในการใช้คำเชื่อมระหว่างประโยค
4. ความสามารถของนักเรียนในการเชื่อมโยงความคิด สัมพันธ์กับความสามารถในการใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ต่างกัน อธิบายความคิดเดียวกัน